

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Ordinului viceprim-ministrului, ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale cu privire la stabilirea specificațiilor tehnice și funcționale pentru Registrul Național al Vehiculelor Feroviare

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Ordinului viceprim-ministrului, ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale cu privire la aprobarea specificațiilor tehnice pentru Registrul Național al Vehiculelor Feroviare a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de ordin este elaborat în temeiul pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 725/2024 cu privire la aprobarea unor regulamente în domeniul transportului feroviar, prin care se prevede expres că, *până la aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, specificațiile tehnice de interoperabilitate se aprobă de organul central de specialitate în domeniul transportului feroviar ținând cont de prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.*

Elaborarea proiectului este prevăzut de acțiunea 94 din Anexa A, Transport feroviar, Capitolul 14 „Politica de transport”, Clusterul 4 Agenda verde și conectivitate sustenabilă din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025 precum și de art. 80 din Capitolul 15 (Transporturi) din Titlul IV din Acordul de Asociere RM-UE.

Temeiul juridic pentru elaborarea proiectului este oferit de:

- Codul transportului feroviar nr. 19/2022, care prevede competențele autorităților din domeniu și cadrul general de funcționare al infrastructurii și operatorilor feroviari;
- Hotărârea Guvernului nr. 725 din 30.10.2024 cu privire la aprobarea unor regulamente în domeniul transportului feroviar

Elaborarea proiectului este determinată de necesitatea stringentă de a crea un cadru normativ și instituțional adecvat pentru evidența, identificarea și urmărirea vehiculelor feroviare aflate în exploatare pe teritoriul Republicii Moldova, în condiții de compatibilitate tehnică și juridică cu standardele Uniunii Europene. Această necesitate decurge din mai mulți factori cumulativi de ordin normativ, tehnic și instituțional.

Actualul sistem de evidență a vehiculelor feroviare din Republica Moldova este învechit, neuniform și lipsit de bază legală consolidată. Nu există, la acest moment, un registru național, inclusiv electronic cu caracter oficial, care să permită trasabilitatea completă a vehiculelor, de la autorizare până la retragerea din exploatare. Datele existente sunt păstrate fragmentat de către întreprinderea feroviară de stat și nu respectă o structură compatibilă cu normele europene. Acest fapt afectează grav capacitatea statului de a asigura supravegherea eficientă a siguranței feroviare, de a gestiona riscurile asociate materialului rulant, de a preveni circulația vehiculelor neautorizate sau nesigure și de a răspunde cerințelor de interoperabilitate în transportul internațional.

Republica Moldova și-a asumat, prin Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană (Titlul IV, Capitolul 15 – Transport), obligația de a transpune treptat și de a implementa acquis-ul comunitar în domeniul transportului feroviar. În acest context, un rol central îl ocupă Directiva (UE) 2016/797 privind interoperabilitatea sistemului feroviar și Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1614 a Comisiei Europene, care impun fiecărui stat membru (și fiecărui stat terț asociat) să instituie un registru al vehiculelor feroviare compatibil cu sistemul REV IT – Registrul European al Vehiculelor gestionat de Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate (ERA). Conform articolului 47 din Directiva 2016/797 și articolului 5 din Decizia 2018/1614, fiecare stat trebuie să desemneze o entitate națională responsabilă cu prelucrarea cererilor de înregistrare, actualizarea și validarea datelor vehiculelor și alocarea numerelor europene de vehicul (EVN), în conformitate cu structura armonizată stabilită la nivel european.

Republica Moldova se află într-un proces accelerat de convergență instituțională și tehnică cu structurile europene, iar dezvoltarea unui sistem național interoperabil de evidență a vehiculelor este indispensabilă pentru participarea la proiecte comune, pentru recunoașterea reciprocă a autorizărilor de punere în exploatare, precum și pentru evitarea izolării tehnice în contextul reformei feroviare la nivel regional. În lipsa unui registru compatibil cu REV IT, Republica Moldova riscă să devină o zonă neintegrată în rețeaua digitală feroviară europeană, ceea ce ar afecta negativ atât operatorii naționali, cât și perspectivele de liberalizare și modernizare a pieței de transport.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Actualmente, exploatarea și gestionarea infrastructurii feroviare, cât și punerea la dispoziție a tuturor parametrilor și caracteristicilor adecvate ale infrastructurii este asigurată de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

Urmare aprobării Codului transportului feroviar nr. 19/2022, au fost instituite dispoziții noi cu privire la elementele de interoperabilitate, fapt care necesită

asigurarea aplicării cadrului normativ nou prin elaborarea specificațiilor tehnice de interoperabilitate în domeniul transportului feroviar.

La etapa actuală Republica Moldova are aprobate câteva acte normative cu privire la specificațiile tehnice de interoperabilitate armonizate cu cerințele acquis-ului european, ori în pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 725/2024 cu privire la aprobarea unor regulamente în domeniul transportului feroviar, se prevede expres că, până la aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, specificațiile tehnice de interoperabilitate se aprobă de organul central de specialitate în domeniul transportului feroviar conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Situația actuală în domeniul evidenței și gestiunii vehiculelor feroviare din Republica Moldova este marcată de o serie de deficiențe sistemice, instituționale, tehnice și normative, care impun cu necesitate o intervenție normativă. În lipsa unui registru național reglementat printr-un act normativ, țara noastră nu poate asigura o evidență unitară, interoperabilă și verificabilă a vehiculelor feroviare care circulă pe infrastructura feroviară publică și privată, fapt ce generează riscuri majore în ceea ce privește siguranța circulației, supravegherea pieței, cooperarea transfrontalieră și alinierea la standardele europene.

În prezent, evidența vehiculelor feroviare este realizată exclusiv la nivel intern de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” (CFM), fără vre-un careva sistem, fără reguli formale de acces, fără verificări oficiale asupra calității și actualității datelor. Nu există o autoritate publică desemnată prin lege sau hotărâre de guvern care să fie responsabilă de procesul de înregistrare, actualizare, suspendare sau retragere a vehiculelor feroviare, iar procesul de alocare a numerelor unice de identificare (EVN – European Vehicle Number) nu este reglementat și nu corespunde standardelor în vigoare la nivelul Uniunii Europene.

Această lipsă de reglementare are implicații negative directe asupra: trasabilității vehiculelor feroviare prin care nu se poate urmări în mod clar istoricul unui vehicul (modificări tehnice, accidente, schimbări de proprietar sau deținător, întreținere etc.); recunoașterii internaționale a vehiculelor moldovenești reieșind din lipsa unui registru conform cu sistemul REV IT al UE, vehiculele înregistrate în Moldova nu pot fi utilizate în trafic transfrontalier interoperabil; din punct de vedere a siguranței operaționale, nu există un mecanism instituționalizat care să verifice dacă un vehicul aflat în circulație este înregistrat, autorizat și în stare tehnică corespunzătoare; din punct de vedere a transparenței pieței: în lipsa unui registru public alte entități (de ex. operatori privați, autorități de investigare, autorități fiscale) nu au acces la informații despre vehiculele existente; din punct de vedere a aplicării legislației naționale și europene, fără un instrument oficial, Republica Moldova nu poate implementa cerințele Directivei 2016/797 și ale Deciziei (UE) 2018/1614.

Mai mult, cadrul normativ actual este incomplet și nealiniat la legislația europeană. Deși Republica Moldova a adoptat unele acte legislative generale în domeniul feroviar (ex. Codul transportului feroviar nr. 19/2022), acestea nu conțin

prevederi specifice referitoare la registrul vehiculelor feroviare, la structura datelor, la procedura de alocare a EVN, la desemnarea entității de înregistrare sau la accesul la datele de înregistrare. În lipsa unor reglementări clare, autoritățile publice sunt în imposibilitatea de a stabili o practică coerentă și de a asigura conformitatea cu cerințele europene.

De exemplu, în România, această lipsă a fost remediată prin Ordinul ministrului transporturilor nr. 351/2021, care a desemnat două entități: Organismul Notificat Feroviar Român (ONFR) – pentru procesarea cererilor de înregistrare, și Autoritatea de Siguranță Feroviară Română (ASFR), organism independent în cadrul Autorității Feroviare Române (AFER) – pentru atribuirea marcajelor deținătorilor de vehicule (MDV), în conformitate cu Decizia (UE) 2018/1614. Alte state membre ale UE (Franța, Germania, Polonia) au proceduri similare, cu registre naționale complet digitalizate, conectate la REV IT, gestionate de autorități publice și auditate periodic. Acest model lipsește cu desăvârșire în Republica Moldova.

Un alt aspect critic este faptul că Moldova, fiind parte a Convenției COTIF (prin OTIF), trebuie să respecte obligațiile referitoare la identificarea și trasabilitatea vehiculelor care circulă în trafic internațional. Neavând un registru în conformitate cu standardele internaționale (inclusiv codificarea EVN și MDV), Republica Moldova se expune riscului de excludere de facto din sistemele internaționale de interoperabilitate, ceea ce afectează direct operatorii naționali și capacitatea de a atrage investiții străine în sectorul feroviar.

În paralel, lipsa unui registru transparent împiedică autoritățile de investigație și entitățile de control să identifice proprietarii reali, starea tehnică sau istoricul modificărilor efectuate asupra unui vehicul feroviar. Acest lucru generează un vid de reglementare și expune statul riscului de a permite operarea unor vehicule în afara cadrului legal, în lipsa oricărei forme de supraveghere sau sancționare eficientă.

Problemele identificate sunt amplificate de lipsa unei politici publice în domeniu. Nu există un plan național de modernizare a evidenței materialului rulant și nici un sistem de raportare între autoritățile naționale și organismele europene în ceea ce privește vehiculele autorizate, întreținute sau scoase din circulație. Astfel, Republica Moldova se confruntă cu o ruptură între practica națională și cerințele europene, ceea ce întârzie reformele structurale în sectorul feroviar, împiedică participarea la proiecte comune UE-Moldova și afectează negativ evaluările de progres în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană.

Având în vedere toate aceste deficiențe, elaborarea și adoptarea unei reglementări care să instituie atât Registrul Național al Vehiculelor Feroviare cât și organul de înregistrare este nu doar oportună, ci absolut necesară pentru: instituirea unui cadru legal clar și funcțional; alinierea la legislația și practicile UE; sprijinirea procesului de reformă a sectorului feroviar și de liberalizare a pieței; prevenirea riscurilor de siguranță și a operării neautorizate a vehiculelor și pregătirea pentru

aderarea tehnică la sistemul REV IT și recunoașterea vehiculelor moldovenești la nivel european.

Prin urmare, problemele identificate sunt de natură sistemică și structurală, iar intervenția legislativă este justificată de necesitatea armonizării cadrului normativ național cu cerințele europene, consolidării capacității administrative și tehnice a statului, precum și de angajamentele asumate în plan internațional. Prin această intervenție, Republica Moldova va putea face un pas decisiv spre integrarea în spațiul digital și operațional al sistemului feroviar european.

Având în vedere necesitatea de instituire a dispozițiilor expuse supra la nivel național și totodată, în calitate de stat candidat la Uniunea Europeană și conform Acordului de Asociere RM-UE, prin care Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a transpune treptat, legislația comunitară în cea națională, a fost elaborat proiectul de Ordin menționat.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de ordin urmărește realizarea unui ansamblu coerent de obiective normative, administrative și tehnico-operaționale, care să conducă la instituirea unui sistem modern, digitalizat, sigur și interoperabil de evidență a vehiculelor feroviare, compatibil cu cerințele și infrastructura de date ale Uniunii Europene. Aceste obiective derivă atât din realitățile și necesitățile interne ale Republicii Moldova, cât și din angajamentele asumate prin Acordul de Asociere RM-UE și prin procesul de convergență legislativă și instituțională la acquis-ul comunitar.

Proiectul de ordin stabilește pentru prima dată în mod clar cadrul normativ pentru evidența unitară, digitalizată și transparentă a vehiculelor feroviare din Republica Moldova. Scopul principal al ordinului este de a crea o structură instituțională și tehnică care să permită identificarea, înregistrarea, actualizarea și, la nevoie, radierea vehiculelor feroviare într-un mod coerent și compatibil cu cerințele Uniunii Europene.

Una dintre prevederile de bază ale proiectului este instituirea specificațiilor tehnice și funcționale pentru Registrul Național a Vehiculelor Feroviare ca registru oficial național, gestionat de o entitate desemnată, sub autoritatea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Specificațiile tehnice prevăd informații esențiale despre fiecare vehicul feroviar, cum ar fi: numărul unic de identificare (EVN), tipul vehiculului, anul fabricației, starea tehnică, entitatea responsabilă cu întreținerea (ECM), deținătorul, proprietarul și restricțiile de utilizare. Informațiile vor fi structurate într-un mod compatibil cu sistemul european REV IT, astfel încât datele să poată fi ușor adaptate sau migrate, atunci când Republica Moldova va fi pregătită să se conecteze la infrastructura digitală europeană.

Un element important introdus de proiect este obligația de înregistrare pentru toate vehiculele feroviare aflate în circulație, indiferent de tipul operatorului (public

sau privat). Deținătorii de vehicule și entitățile de întreținere vor avea obligația legală de a transmite informațiile necesare înregistrării și de a notifica orice modificare în termenul stabilit. În paralel, ordinul definește responsabilitățile entității de înregistrare: validarea cererilor, alocarea numerelor EVN, păstrarea istoricului vehiculului, coordonarea cu alte autorități și asigurarea calității datelor.

Ca element de noutate, proiectul prevede că, până în anul 2028, se va implementa un sistem simplificat de evidență, în format digital de bază, care va funcționa conform cerințelor minime ale Deciziei (UE) 2018/1614. Acesta va permite înregistrarea în format tabelar standardizat, va avea reguli clare de acces și proceduri de validare, și va fi pregătit pentru migrarea într-un sistem informatic complet, interoperabil, începând cu anul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Un alt aspect inovator este introducerea codurilor MDV (marcaje deținător de vehicule), care vor permite identificarea imediată a entității care controlează operațional vehiculul, în concordanță cu sistemele din statele UE. Proiectul mai stabilește accesul diferențiat la date, în funcție de profilul utilizatorului (autorități, operatori, public), contribuind astfel la creșterea transparenței și responsabilității în sectorul feroviar.

Prin aceste prevederi, proiectul nu doar că reglementează un domeniu neacoperit până acum, dar pune bazele unei guvernante moderne, aliniate la standardele europene, cu beneficii clare pentru siguranță, trasabilitate și reformarea pieței feroviare din Republica Moldova.

Această abordare reprezintă o inovație în arhitectura de guvernanta feroviară a Republicii Moldova, marcând tranziția de la evidența internă de tip analogic către un sistem digital modern, transparent, interoperabil și pregătit pentru integrarea europeană.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost examinate, or în calitate de stat candidat pentru aderarea la Uniunea Europeană și conform Acordului de Asociere RM-UE, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a transpune treptat, legislația comunitară în cea națională.

Anume acest proiect prin dispozițiile lui aliniază actele normative naționale la Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1614 a Comisiei din 25 octombrie 2018 de stabilire a specificațiilor pentru registrele vehiculelor menționate la articolul 47 din Directiva (UE) 2016/797 a Parlamentului European și a Consiliului și de modificare și abrogare a Deciziei 2007/756/CE a Comisiei, nr. CELEX: 32018D1614, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 268 din 26 octombrie 2018.

Prin urmare, opțiunea alternativă de a nu elabora și promova acest proiect de ordin nu a fost considerată rezonabilă, deoarece amânarea reglementării ar conduce la consecințe negative în ceea ce privește armonizarea cerințelor tehnice, administrative și în materie de siguranță feroviară, totodată fiind imposibilă atingerea obiectivelor de bază stabilite la subpunctul 3.1.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul de ordin nu are impact asupra sectorului public. Proiectul nu are efecte asupra funcționalității administrației publice în implementarea politicilor publice și a cadrului normativ, atât cel existent, cât și cel din opțiunea propusă. Totodată, proiectul nu implică necesități de reformă și de restructurări instituționale.

Proiectul de ordin are un impact general pozitiv, contribuind la consolidarea guvernanței în sectorul feroviar prin digitalizarea și standardizarea evidenței materialului rulant. Instituirea registrului va permite trasabilitatea vehiculelor, va îmbunătăți supravegherea tehnică, va reduce riscurile operaționale și va asigura alinierea la cerințele Uniunii Europene privind interoperabilitatea.

În ceea ce privește impactul asupra sectorului public, proiectul va genera inițial un efort instituțional de ordin organizatoric și tehnic pentru entitatea desemnată cu gestionarea registrului (Agenția Feroviară), dar va aduce beneficii semnificative pe termen mediu prin creșterea eficienței administrative, optimizarea proceselor de autorizare și crearea unui cadru predictibil pentru operatorii economici. Autoritățile vor avea acces în timp real la date complete și corecte privind vehiculele înregistrate, ceea ce va facilita luarea deciziilor și colaborarea interinstituțională.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu implică alocarea mijloacelor financiare din contul bugetului de stat.

Inițial se propune menținerea registrului simplificat pe o platformă Excel, interfața căruia va fi plasată pe pagina web oficială a Agenției Feroviare, iar ulterior la momentul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, obținând acces la REV IT, datele vor fi migrate în acest sistem. Astfel, având în vedere piața feroviară redusă din Republica Moldova, baza de date nu va fi considerabilă, iar migrarea la platforma REV IT va reduce costurile de dezvoltare și întreținere a unei platforme naționale, care actualmente pot constitui în funcție de preț 1,5 – 3,0 mil lei, doar elaborarea, iar în funcție de timp cel puțin 2,5 ani. Având în vedere termenul mare de darea în exploatare a unui sistem informațional deplin versus obiectivul aderării la Uniunea Europeană, se propune ținerea registrului în format simplificat și respectiv economisirea resurselor financiare.

În contextul prioritizării digitalizării în cadrul MIDR, cheltuielile pentru dezvoltarea unui registru pe platforma Excel vor fi acoperite din bugetul anual al autorității, prin realocare de fonduri.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Prezentul proiect de ordin are un impact pozitiv asupra sectorului privat, ori neadoptarea prezentului act ar putea genera efecte negative în ceea ce privește performanța transportului în domeniul feroviar național.

Impactul asupra sectorului privat, în special asupra operatorilor feroviari, deținătorilor de material rulant și entităților responsabile cu întreținerea (ECM), este unul pozitiv, deși implică unele ajustări inițiale în modul de lucru și raportare. Implementarea registrului național va aduce claritate juridică asupra statutului fiecărui vehicul, va facilita accesul la date actualizate și va reduce riscul operării vehiculelor neautorizate sau neînregistrate. Operatorii vor beneficia de un cadru transparent, predictibil și compatibil cu standardele UE, ceea ce le va permite să participe mai ușor la proiecte internaționale și să acceseze piețele externe. De asemenea, procesul de înregistrare digitală va reduce birocrația, va elimina interacțiunile informale și va accelera obținerea codurilor EVN. Singurul impact potențial negativ este legat de necesitatea adaptării procedurilor interne ale operatorilor și ECM-urilor pentru a corespunde cerințelor de transmitere și actualizare a datelor, însă aceste ajustări sunt minore în comparație cu beneficiile structurale ale reformei.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Impactul social al instituirii Registrului Național al Vehiculelor Feroviare este unul pozitiv, întrucât contribuie la sporirea siguranței în transportul feroviar, la creșterea transparenței administrative și la încrederea publicului în capacitatea autorităților de a monitoriza eficient infrastructura critică. Prin asigurarea trasabilității vehiculelor și prevenirea exploatării materialului rulant neautorizat sau defect, se reduce riscul producerii de accidente feroviare, ceea ce are un efect direct asupra protecției vieții și sănătății cetățenilor.

În ceea ce privește impactul asupra datelor cu caracter personal, acesta este unul limitat și controlabil. Registrul va conține informații referitoare la persoanele juridice (ex. deținători, entități de întreținere), iar în cazuri limitate, la persoane fizice identificate ca proprietari sau deținători ai vehiculelor feroviare. Datele vor fi colectate și prelucrate conform legislației naționale privind protecția datelor (Legea nr. 133/2011) și în conformitate cu principiile prevăzute de Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR), care servește ca reper de armonizare. Accesul va fi diferențiat pe bază de roluri, iar sistemul informatic va include măsuri de securitate cibernetică și autentificare, prevenind accesul neautorizat și asigurând confidențialitatea. Astfel,

impactul asupra datelor personale este minim și proporțional cu scopul legitim urmărit.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu generează un impact direct asupra echității sociale sau egalității de gen, întrucât proiectul vizează un sistem tehnic de evidență a vehiculelor feroviare, fără a interveni asupra aspectelor sociale sau asupra accesului diferențiat la resurse și servicii publice. Cu toate acestea, în mod indirect, proiectul contribuie la consolidarea principiilor de echitate instituțională, transparență și acces egal la informații pentru toți operatorii economici și părțile interesate, indiferent de gen, statut social sau apartenență instituțională. Prin digitalizarea proceselor și reducerea interacțiunii birocratice, se diminuează riscul de tratament preferențial sau de discriminare în procesul de înregistrare a vehiculelor. Totodată, respectarea cerințelor de interoperabilitate și guvernanta deschisă contribuie la crearea unui mediu instituțional mai echitabil și favorabil incluziunii, în care deciziile sunt bazate pe reguli clare, aplicabile uniform tuturor actorilor din sector.

4.5. Impactul asupra mediului

Prin introducerea unui sistem de evidență digitală și trasabilă a vehiculelor feroviare are un impact pozitiv asupra mediului, deși indirect. Autoritățile vor putea monitoriza mai eficient utilizarea materialului rulant, în special din perspectiva respectării normelor tehnice și ecologice privind emisiile, eficiența energetică și întreținerea vehiculelor. Registrul va permite identificarea mai rapidă a vehiculelor vechi, poluante sau neconforme, încurajând astfel retragerea acestora din circulație și promovarea unui parc rulant mai ecologic.

Totodată, dezvoltarea unui sistem digitalizat va reduce necesitatea utilizării documentelor fizice, contribuind la scăderea consumului de hârtie și implicit la reducerea impactului administrativ asupra mediului. Prin sprijinirea integrării Republicii Moldova în rețeaua feroviară europeană, proiectul susține tranziția către un transport mai durabil, bazat pe moduri cu emisii reduse de carbon. Astfel, registrul contribuie, în mod indirect, la atingerea obiectivelor naționale în materie de climă și mediu, inclusiv a angajamentelor asumate în cadrul Legii privind acțiunea climatică și a Strategiei naționale de mobilitate durabilă.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Alte impacturi și informații relevante nu au fost identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de ordin conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de ordin este compatibil cu legislația Uniunii Europene, în special cu dispozițiile Directivei (UE) 2016/797 privind interoperabilitatea sistemului feroviar al Uniunii și cu Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1614 a Comisiei, care stabilește specificațiile tehnice și procedurale pentru registrul european al vehiculelor (REV IT). Proiectul urmărește transpunerea parțială și etapizată a acestor norme, adaptate statutului Republicii Moldova ca stat asociat, în proces de aliniere la acquis-ul comunitar.

Pentru asigurarea transpunerii depline, sunt necesare măsuri normative ulterioare, inclusiv: aprobarea unui regulament tehnic detaliat privind structura, formatul și conținutul datelor din registru (în conformitate cu Anexa II la Decizia 2018/1614); adoptarea unor proceduri de atribuire a numerelor europene de vehicul (EVN) și a codurilor MDV (marcaje deținător); desemnarea oficială a entității naționale de înregistrare (EI), cu atribuții clare, conform modelului UE; stabilirea mecanismului de interoperabilitate cu sistemul REV IT, inclusiv interfețe digitale și protocoale de securitate; eventual, modificări ale Codului transportului feroviar pentru integrarea noilor concepte și atribuții instituționale.

Astfel, proiectul este compatibil cu legislația UE, iar măsurile normative propuse servesc drept etapă de preaderare tehnică, pregătind sistemul național pentru o conectare eficientă și legală la arhitectura digitală europeană în domeniul feroviar.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect nu contravine Constituției Republicii Moldova și cadrului normativ național.

La etapa actuală, cadrul juridic primar pe domeniul feroviar și anume Codul transportului feroviar, prevede dispoziții generale cu privire la Registrul Național al Vehiculelor Feroviare.

Totodată, reiterăm că pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 725/2024 cu privire la aprobarea unor regulamente în domeniul transportului feroviar, prevede expres că, *până la aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, specificațiile tehnice de interoperabilitate se aprobă de organul central de specialitate în domeniul transportului feroviar conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.*

Gradul de compatibilitate a actului UE cu proiectul în cauză este reflectat în Tabelul de concordanță elaborat conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.

Pentru implementarea eficientă a legislației Uniunii Europene în domeniul interoperabilității feroviare, în special a Directivei (UE) 2016/797 și a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2018/1614, Republica Moldova trebuie să adopte un set

coerent de măsuri normative care să creeze cadrul juridic intern necesar operaționalizării Registrului Național al Vehiculelor Feroviare (RNVF).

În prima fază, va fi implementat un sistem simplificat de evidență a vehiculelor feroviare, reglementat prin ordin al ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale. Acest sistem va respecta cerințele minime prevăzute în decizia europeană, asigurând colectarea, structurarea și păstrarea datelor de bază privind vehiculele feroviare aflate în circulație, în format compatibil cu structura REV IT.

Pentru susținerea acestui sistem, Agenția Feroviară va elabora o procedură operațională/ tehnică detaliată care va descrie: tipurile de informații obligatorii, formatul datelor, procedura de solicitare și actualizare a înregistrărilor, codificarea vehiculelor (EVN) și modul de validare a informațiilor. Vor fi, de asemenea, aprobate norme specifice privind atribuirea numerelor europene de vehicul (EVN) și codurilor MDV (marcaj deținător), în conformitate cu modelul prevăzut în Anexa II la Decizia (UE) 2018/1614.

După 2028, sistemul simplificat va fi înlocuit prin acces la platformă digitală avansată REV IT, ceea ce va permite integrarea tehnică deplină în arhitectura europeană. Aceste măsuri legislative vor asigura tranziția ordonată de la o evidență națională de bază la un sistem aliniat cu cerințele europene privind interoperabilitatea și siguranța feroviară.

Per ansamblu, aceste măsuri normative vor forma un ecosistem juridic funcțional, coerent și compatibil cu legislația europeană, asigurând conformitatea tehnică și instituțională a Republicii Moldova în domeniul interoperabilității feroviare și consolidând capacitatea administrației publice de a participa activ în rețeaua feroviară digitală a Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului a fost plasat și poate fi accesat pe portalul particip.gov.md:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15197

Totodată, proiectul de ordin va fi supus consultărilor publice și avizărilor/expertizării de către entitățile publice interesate, inclusiv cele implicate în procesul de implementare a proiectului, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Astfel, în cadrul procesului de consultare/avizare, vor fi vizate următoarele instituții:

- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- Ministerul Finanțelor;

- Centrul de Armonizare a Legislației.
- Agenția Feroviară;
- Î.S. “Calea Ferată din Moldova”.

Rezultatele procesului de consultare/avizare vor fi expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul Ordinului va fi supus expertizei juridice conform prevederilor art. 37 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative.

Rezultatele expertizei vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul în cauză este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, alte tratate internaționale în vigoare și angajamentele asumate de Republica Moldova la nivel internațional și regional, precum și cu legislația Uniunii Europene. Punerea în aplicare a prezentului proiect nu necesită modificarea actelor normative sau adoptarea de legi noi.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea ordinului, până în anul 2028 va fi pus în funcțiune un sistem simplificat de evidență a vehiculelor feroviare, conform cerințelor minime prevăzute în Decizia (UE) 2018/1614.

Gradul de compatibilitate dintre prezentul proiect și actul legislativ al Uniunii Europene este detaliat în tabelul de concordanță, elaborat conform Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.

Viceprim-ministru, ministru

Vladimir BOLEA